

Psycholinguistic Methods of Suggestion Strategies Realization as US Presidents' G. Bush Jr. and B. Obama Conceptual Style Markers

Психолінгвальні засоби реалізації сугестивних стратегій як маркери концептуальних стилів Президентів США Дж. Буша мол. і Б. Обами

Diana Kalishchuk
Ph.D. in Philology,
Senior Lecturer

Діана Каліщук
кандидат філологічних наук,
старший викладач

E-mail: diana_kalischuk@ukr.net
orcid.org/0000-0003-1952-5176

*Lesia Ukrainka Eastern European
National University,
Ukraine*
✉ 13, Voli Avenue, Lutsk, 43000

*Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки,
Україна*
✉ пр. Волі, 13, м. Луцьк, 43000

*Original manuscript received October 20, 2017
Revised manuscript accepted March 19, 2018*

ABSTRACT

The article defines the conceptual style as the object of linguistic analysis; two main conceptual styles – the analytical and the relational ones – have been described. The analytical conceptual style is associated with formally organized families, while the relational conceptual style is characteristic for the people, who originate from the families, not formally organized. It has been proved that the conceptual style of G. Bush Jr. is analytical, the conceptual style of B. Obama is relational. The main tactics of suggestion influence strategies, namely, the tactics of information deletion and information generalization, have been singled out. The main language means of information deletion realization, which we call suggestogens, namely, nominalizing elements, non-specific nouns, non-specific pronouns, passive constructions, comparative / superlative constructions, have been analysed. The main language means of information generalization realization, which we call suggestogens, namely, universal quantifiers, modal operators of possibility / necessity, intensifiers, have been

analysed. It has been proved that typical suggestogens, used by the US Presidents, serve as markers of their conceptual styles. In the political discourse of G. Bush Jr. non-specific nouns, non-specific pronouns, modal operators of possibility / necessity prevail, as individuals with analytical style tend to excessively use abstract lexemes and in their speech verbs are more frequent. In the political discourse of B. Obama intensifiers and comparative/superlative constructions are more frequent, as in the speech of individuals with relational style emotional information prevails over cognitive one and adjectives are more frequent.

Keywords: conceptual style, analytical style, relational style, information deletion, information generalization, suggestogen.

Вступ

Аналізу когнітивних стилів присвячено чимало праць вітчизняних та зарубіжних дослідників (Безребра, 2007; Романовська, 2005; Granena, 2016; Griffiths & Görsev, 2016; Kozhevnikov, 2007; Tenenbaum & Filho, 2014 та ін.). Науковці послуговуються термінами «когнітивний стиль», «індивідуальний стиль автора», «ідіостиль», «ідіолект», які часто функціонують як синоніми. Чіткого розмежування між наведеними дефініціями немає.

Дослідження когнітивного стилю, передусім, проводяться на матеріалі художнього дискурсу (Брославська, Шевченко, 2012; Романовська, 2005), в межах когнітивної поетики (Безребра, 2007; Сухих, Зеленська, 1998), проте поняття концептуального стилю значно ширше, ніж поняття когнітивного стилю.

Домінуючий спосіб концептуальної організації особистості – концептуальний стиль (далі КС) – пов'язаний та залежний від панівного характеру відносин у сім'ї, який визначається способом розподілу обов'язків серед членів родини та має стійкий вплив на когнітивні здібності індивіда. *Концептуальний стиль*, згідно з визначенням Р. Коен, – це складний конструкт, який інкорпорує когнітивні стилі особистості, принципи відбору мовних засобів, організацію мовлення, ставлення до себе та навколишнього середовища (Cohen, 1969: 832).

Услід за Р. Коен, ми виокремлюємо два провідні КС – аналітичний та реляційний. Аналітичний КС асоціюється із формальним стилем організації у сім'ї, тобто головні функції та обов'язки закріплені за членами родини залежно від статусу, яким вони володіють (*formally organized family*). Реляційний КС характерний для особистостей, які походять із сімей, де обов'язки не закріплені за певними членами родини, а періодично виконуються або розподіляються між усіма. Згідно зі спостереженнями Р. Коен, аналітичний КС більш характерний для білих американців, реляційний КС асоціюється переважно із афро-американцями (Cohen, 1969: 831–832).

Ми припустили, що КС Дж. Буша мол. є аналітичним, а КС Б. Обама – реляційним. Проведений аналіз фрагментів їх політичного дискурсу підтвердив нашу гіпотезу.

Методи та методики дослідження

У нашому дослідженні ми використовували метод дискурсивного аналізу, котрий застосовано для аналізу лексичних значень одиниць, що вживаються у дискурсі (сукупність імплікацій, інтрадискурсивних відношень) та критичного дискурс-аналізу, який дає змогу розкрити вплив дискурсивних структур на ментальні репрезентації; метод контент-аналізу, який було використано для виокремлення параметрів та маркерів концептуальних стилів. Для встановлення кількісних і якісних характеристик дискурсу, на основі яких виокремлено параметри й маркери концептуальних стилів, а також для виокремлення та підрахунку мовних засобів, що виконують функцію сугестогенів у досліджуваних фрагментах дискурсів, використано програмне забезпечення *Textanz*.

Результати та дискусії

Реляційний та аналітичний спосіб концептуальної організації особистості відображають низку розбіжностей, частина з яких полягає у відмінностях відбору лексики та організації мовлення, інші стосуються широкого розмаїття міжособистісних та соціальних патернів поведінки та набутих цінностей та вірувань. КС є, по суті, комплексною системою правил щодо відбору та організації чуттєвих даних, які ми називаємо параметрами. Поведений аналіз емпіричного змogu дав змогу виокремити низку лінгвальних, соціо-лінгвальних та психолінгвальних параметрів КС. Наше дослідження сфокусоване на аналізі психолінгвальних параметрів КС – тактик реалізації сугестивних стратегій.

У межах дослідження сугестії як різновиду впливу виокремлюються процеси опущення (вилучення) та узагальнення інформації як тактики реалізації сугестивної стратегії (Соколова, 1987: 9; Гируцкий, 2010: 157). Як універсальні закони моделювання, транспоновані у площину мовленнєвої діяльності, процеси узагальнення – *генералізації* та опущення – *вилучення* услід за Т.Ю. Ковалевською розуміємо як експлікацію лише певної частини інформації, що міститься в глибинній структурі (редукція інформації), вербалізацію її спрощеної версії (неадекватність інформації) та подання її у вигляді гіпотетичної, суб'єктивованої, що і зумовлює нетотожність між глибинною інформативністю повідомлення та його репрезентованою версією (Ковалевська, 2001).

Процеси *генералізації* та *вилучення* інформації співвідносні з певними мовними універсалами, які реалізуються через вживання конкретних

мовних засобів, які ще називають сугестогенами (Соколова, 1987). Найтипівішими сугестогенами, які слугують засобами реалізації тактики вилучення інформації слугують номіналізаційні елементи, неспецифічні (абстрактні) іменники, неспецифічні (абстрактні) займенники, дієслова у пасиві, компаративні та суперлативні конструкції. Ми проаналізували масиви промов обох політиків та виявили, що частотність використання сугестогенів у їхніх дискурсах різниться, що пов'язане із особливостями їх КС. Розглянемо використання сугестонів Дж. Бушем мол. та Б. Обамою детальніше.

Номіналізаційні елементи (або віддієслівні іменники), використання яких призводить до негативного ефекту, який можна пояснити редукцією процесуальної динаміки поняття через коригування його семантики до рівня стативи, та до значної смислової невизначеності повідомлення, належать до слів із *дифузною семантикою* (Ковалевська, 2001: 242). Розглянемо приклад фрагменту дискурсу Б. Обама, який ілюструє цей феномен:

*What's stopped us from **meeting** these challenges is not the absence of sound policies and sensible plans. What's stopped us is the **failure** of leadership, the smallness of our politics – the ease with which we're distracted by the petty and trivial, our chronic **avoidance** of tough decisions, our **preference** for **scoring** cheap political points instead of **rolling up** our sleeves and **building** a working consensus to tackle big problems* (Obama, 2007).

Використання Б. Обамою віддієслівних іменників *failure, avoidance, preference* та герундіальних форм *scoring, rolling up, building, meeting* є прикладом процесу *вилучення інформації*, що демонструє виключення з поверхневої репрезентації певних значущих частин глибинної структури та знижує динаміку мовлення. Оскільки дієслово є не заклик до дії, а власне дією, то використання віддієслівних іменників чи герундіальних форм надає тексту штучної стативи.

Процес *вилучення інформації* фіксується також у використанні так званої «неспецифічної» лексики, що є виявом прагнення створити позитивний ефект за його практично повної відсутності, і це також є прикладом семантичної дифузності. До таких одиниць належать «неспецифічні» дієслова (пасивні конструкції), які нівелюють інформацію про суб'єкт дії; неспецифічні номени – абстрактні іменники, семантична специфіка яких уможливорює різновекторність сприйняткових тлумачень; займенники, що деконкретизують суб'єкт комунікації (Соколова, 2001: 9). Розглянемо фрагмент політичного дискурсу Дж. Буша мол., у якому він послуговується цими сугестогенами:

*Our aim, like **the United States**, is step by step to move control to the Iraqi authorities, to the Iraqi government, and to its security forces, as*

progress is made. And we've moved from combat to over watch in the fourth province, and that decision will be made on the military advice of our commanders on the ground. Whatever happens, we will make a full statement to parliament when it returns (Bush 1, 2007).

Використання Дж. Бушем мол. пасиву у такому висловленні як *decision will be made* робить неможливим ідентифікувати виконавця задекларованої дії, що дозволяє у випадку її невиконання уникнути критики. Іменник *progress*, топонім *the United States* у цьому випадку можна віднести до «неспецифічних» номенів, оскільки тлумачення їх можуть бути дуже широкими. Займенники *most, some, whatever* у дискурсах обох політиків також викликають недовіру до повідомлення, оскільки невідомо більшість із скількох конкретно названа лексемою *most* чи яка конкретна кількість позначена займенником *some* (деякі), а займенник *whatever* допускає нескінченну кількість тлумачень.

Поряд із тенденцією до послаблення номінативної функції політичного дискурсу характерною його рисою є атрибутивна корекція природної семантики компонентів політичного мовлення, при якій прикметникове акцентування, часто надмірне, надає номінаціям іншої сенсової спрямованості (Ожеван, 2012). Використання компаративних та суперлативних конструкцій, у яких зумисно редукується один із членів порівняння, у результаті чого семантичне обґрунтування такої конструкції залишається нечітким і провокує значну смислову розшарованість, теж є прикладом процесу *вилучення інформації*. Наведемо фрагмент дискурсу Б. Обама, у якому ми зафіксували використання вказаних одиниць:

We have the most innovative economy in the world. We have the freest of free-enterprise systems. We know what we are doing. We want to unleash the free-enterprise system (Obama 1, 2011).

Використання Б. Обамою найвищого ступеня порівняння у виразі *the most innovative*, а особливо *the freest*, якого не існує в англійській мові і який утворений спеціально для аудиторії з метою підсилення важливості повідомлення, проте без будь-якого обґрунтування правильності думки, є прикладом корекції природної семантики.

Результати проведеного аналізу дискурсів Дж. Буша мол. і Б. Обама відображені у таблиці 1, яка унаочнює відсотковий розподіл виокремлених сугестогенів.

Загальну кількість виявлених сугестогенів ми взяли за 100%. Як свідчать наведені у таблиці результати, значні відмінності простежуються лише у частотності використання обома політиками таких сугестогенів як «неспецифічні» (абстрактні) іменники – у Дж. Буша мол. частотність їх використання більш ніж удвічі перевищує частотність використання у Б. Обама (26,2% проти 12% від загальної кількості відповідно). Натомість

частотність використання Б. Обамою компаративних та суперлативних конструкцій є майже удвічі вищою, ніж у Дж. Буша мол. (30,6% проти 15,4% від загальної кількості відповідно). Ці показники суголосні з дослідженням Р. Коен та дають змогу стверджувати, що мовлення Дж. Буша мол. тяжіє до аналітичного КС, мовлення Б. Обама – до реляційного КС.

Таблиця 1. Засоби реалізації тактики вилучення інформації у дискурсах Дж. Буша мол. і Б. Обама

Сугестогени	Дж. Буш мол.	Б. Обама
номіналізаційні елементи	17,5%	18,2%
неспецифічні (абстрактні) іменники	26,2%	12%
неспецифічні займенники	34,2%	32,1%
дієслова у пасиві	6,7%	7,1%
компаративно-суперлативні конструкції	15,4%	30,6%
Всього	100%	100%

Процес *генералізації* відображає заміщення цілої категорії явищ певним елементом, наявність якого в заміщуваній категорії є лише одиничним випадком (Бендлер, Гриндер, 1995). Мовні універсалії, співвідносні із процесом *генералізації* (узагальнення) інформації, реалізуються через використання так званих універсальних квантифікаторів, модальних операторів можливості / необхідності (Соколова, 1987: 9) та слів-інтенсифікаторів.

При використанні слів із генералізованим референтним індексом, до яких відносяться *універсальні квантифікатори*, спостерігається наскрізна семантична дифузність. Вони спричиняють втрату об'єктної ідентифікації, невизначеність локально-темпоральних меж повідомлення і неактуальність особистісних аксіорепрезентацій у його смислового континуумі. Якщо твердження розширене до такого ступеня, що воно перекриває чи спростовує всі можливості та не допускає винятків, то це унеможливує подальше розгортання та динаміку смислу, надаючи тексту штучної статичності (Ковалевська, 2001: 242). Проведений аналіз дає змогу стверджувати, що і Дж. Буш мол., і Б. Обама послуговуються цією тактикою у їхньому мовленні, проте частотність використання сугестогенів має певні відмінності.

Розглянемо приклад дискурсу Дж. Буша мол., який ілюструє використання названих феноменів:

And the extremists are doing everything in their power to bring down these new democracies. ... And every civilized nation has a responsibility to

stand with them. Every civilized nation has a responsibility to stand up for the people ... (Bush, 2008).

У наведеному прикладі використані займенникові номени з невизначеним референтним індексом *everything, every*, які функціонують як універсальні квантифікатори, об'єднані наявністю так званого квантора спільності. Вони допомагають Дж. Бушу мол. створити враження залучення усіх без винятку до певної діяльності, що не дає реципієнту права вибору.

Використання елементів, семантика яких характеризується відсутністю чітких локально темпоральних меж, є прикладом процесу *інформаційної генералізації*, так само як і використання модальних операторів можливості / необхідності, які фіксують універсальні модальнісні аспекти суб'єктивної мапи мовця (Соколова, 1987: 9) та роблять неможливою варіативність поведінки особистості. Проаналізуємо приклад фрагменту дискурсу Б. Обама, у якому зафіксовані описані одиниці:

... every nation in Europe must have the chance to choose ... we need a strong European Union ... we must reject the Cold War mind-set of the past ... Together we must forge trade ... This is the moment we must help answer the call ... My country must stand with yours... it must abandon its nuclear ambitions. We must support the Lebanese ... this is the moment when the world should support the millions of Iraqis... (Obama, 2008).

Насиченість промови Б. Обама модальними дієсловами *must, need, should*, які позначають необхідність, обов'язковість, зобов'язання, програмує аудиторію на те, що альтернативних рішень немає, пропонуваній варіант є єдиним правильним та обов'язковим для всіх.

Модальні оператори не мають значення істинності. Використання таких операторів є суб'єктивним і допомагає мовцю досягнути саме того результату, який запланований. Очевидно, що за допомогою сильних тверджень з модальними дієсловами зі значенням необхідності, зобов'язання *have to, must* мовець може обмежити поведінкові реакції адресата, оскільки їх семантика скеровує внутрішні карти людини в єдино можливому напрямку, що максимально звужує варіативність та рамки світоглядних позицій.

До модальних операторів можливості / необхідності, через використання яких реалізується процес інформаційної генералізації, належать також деякі частки як аналітичні синтаксичні лексеми, що акцентують на предикатній інформації. Проте проведений аналіз свідчить, що частотність використання атрибутів, прислівників та часток у функції модальних операторів є надзвичайно низькою у порівнянні з кількістю модальних дієслів. Це можна пояснити тим, що дієслово є не

просто заклик до дії, а власне дією, і тому використання дієслів додає тексту динаміки, що сприяє досягненню цілі – спонукати адресата до дії.

Процес інформаційної *генералізації* реалізується також через використання слів-інтенсифікаторів, які модифікують значення висловлення і підвищують вплив сказаного на мовця Підсилення – це всі відмінності, які зводяться до категорій кількості, якості, розміру, цінності, сили і т. д. Їх використання повинне сприяти досягненню мовцем перлокутивної мети, що є обов'язковою умовою для вдалою реалізації усїєї комунікації.

Ми виокремили інтенсифікатори у дискурсах Дж. Буша мол. й Б. Обама та проаналізувати частотність їх використання. Дж. Буш мол. використовує різноманітні інтенсифікатори у своєму мовленні, наприклад:

*Yet one question has **surely** been settled: that to win the war on terror, we must take the fight to the enemy* (Bush 2, 2007).

У наведеному прикладі мовець використовує лексему *surely*, яка також відноситься до інтенсифікаторів впевненості у висловленні.

Дискурс Б. Обама, проте, характеризується доволі частотнішим використанням інтенсифікаторів, як, наприклад, у наведеному нижче фрагменті:

*That's **really** the long-term potential significance of what the President announced today; and the fact that he did something that only a President can do – he got all these people together ...*(Obama 2, 2011).

У цьому прикладі Б. Обама використовує інтенсифікатор *really*, який, проте, є не єдиним, яким він послуговується.

У фрагментах дискурсів Б. Обама та Дж. Буша мол. були виявлені усі вище перелічені сугестогени, який слугують засобами реалізації тактики *інформаційної генералізації*. Відсотковий розподіл їх у дискурсах обох політиків поданий у таблиці 2. Загальну кількість виявлених сугестогенів у дискурсі кожного із політиків ми взяли за 100%.

Таблиця 2. Засоби реалізації тактики інформаційної генералізації у дискурсах Дж. Буша мол. і Б. Обама

Сугестогени	Дж. Буш мол.	Б. Обама
універсальні квантифікатори	31,9%	25,7%
модальні оператори можливості/необхідності	31,7%	17,6%
інтенсифікатори	36,4%	56,7%
Всього:	100%	100%

Як свідчать подані у таблиці дані, у Б. Обама частотність використання інтенсифікаторів на понад 20% вища, ніж у Дж. Буша

мол., що можна пояснити більшою експресивністю Б. Обама як носія реляційного концептуального стилю. Частотність використання універсальних квантифікаторів у Б. Обама є дещо нижчою, ніж у Дж. Буша мол. – 25,7% та 31,9% відповідно. Частотність модальних операторів у дискурсі Дж. Буша мол. майже удвічі перевищує їх частотність у дискурсі Б. Обама, що можна обґрунтувати такою характеристикою мовлення осіб із аналітичним КС як використання більшої кількості дієслів порівняно із мовленням осіб із реляційним КС та тяжінням до полюса *duty*, яке проілюстроване високою частотністю модальних операторів необхідності.

Висновки

Реалізація сугестивних тактик вилучення інформації та інформаційної генералізації здійснюється шляхом використання певного набору сугестогенів, на вибір яких впливає концептуальний стиль автора політичного дискурсу. Дж. Буш мол. як особа із аналітичним концептуальним стилем схильний до використання формальної, абстрактної лексики, що зумовило вищу частотність неспецифічних іменників та займенників як засобів реалізації тактики вилучення інформації у його дискурсі, ніж у дискурсі Б. Обама – 15,3% та 19,9% проти 6% та 15,7% відповідно. У дискурсі Б. Обама зафіксована значно вища частотність використання суперлативних та компаративних конструкцій, а саме 30,6% проти 15,4% від загальної кількості відповідних сугестогенів у дискурсі Дж. Буша мол., що зумовлено вищою експресивністю його мовлення.

Серед сугестогенів тактики генералізації значно частотнішими у дискурсі Дж. Буша мол. є модальні оператори можливості / необхідності, що зумовлене тяжінням носіїв аналітичного концептуального стилю до полюса *duty*. Їх кількість майже удвічі більша, ніж кількість відповідних сугестогенів у дискурсі Б. Обама – 31,7% проти 17,6% відповідно. У дискурсі Б. Обама значно частотнішими є інтенсифікатори. Їх кількість складає 56,7% проти 36,4% у дискурсі Дж. Буша мол. Схильність Б. Обама до вживання компаративних і суперлативних конструкцій та інтенсифікаторів пояснюється такими характеристиками мовлення носіїв реляційного концептуального стилю як експресивність, афективність, переважання експресивної інформації над когнітивною, вища частотність прикметників.

Серед перспективних напрямів дослідження політичного дискурсу назвемо можливість вивчення концептуальних стилів інших відомих політиків та дипломатів, гендерний аспект таких досліджень, а також зіставлення мовленнєвих стратегій носіїв інших мов.

Література

- Безребра Н.Ю. Лінгвостилістичний та семантико-когнітивний аспекти поезії Е. Дікінсон : автореф. дис ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови». Київ, 2007. 24 с.
- Бендлер Р., Гриндер Д. Используйте свой мозг для изменения. Москва, 1995. 77 с.
- Брославська Л.Я., Шевченко І.С. Ідіостиль і концептуальна ідіосфера автора у художньому дискурсі. *Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна*. 2012. № 1003. С. 22–27.
- Гируцкий А.А., Гируцкий И.А. Нейролінгвістика. Минск : ТетраСистемс, 2010. 192 с.
- Ковалевська Т.Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування. Одеса : Астропринт, 2001. 344 с.
- Ожеван Н. Язык политики и языковая политика : посттоталитарные проблемы преодоления этноязыкоцентризма [Электронный документ]. Режим доступа: <http://www.niur.gov.ua>
- Романовська Л.І. Когнітивний стиль особистості як чинник процесу розуміння тексту : автореф. дис. ... канд. психол. наук : спец. 19.00.01. Київ, 2005. 21 с.
- Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности. Москва : Изд-во МГУ, 1987. 74 с.
- Сухих С.А., Зеленская В.В. Прагмалингвистическое моделирование коммуникативного процесса. Краснодар : Изд-во Кубан. ун-та, 1998. 160 с.
- A World That Stands as One (2008). July 24. Retrieved from <https://my.barackobama.com/page/content/berlinvideo>
- Cohen, R. (1969). Conceptual Styles, Culture Conflict, and Nonverbal Tests of Intelligence. *American Anthropologist*, 5(71), 828–856. Retrieved from <http://onlinelibrary.wiley.com>. doi: 10.1525/aa.1969.71.5.02a00040/pdf
- Granena, G. (2016). Cognitive Aptitudes for Implicit and Explicit Learning and Information-Processing Styles : An Individual Differences Study. *Applied Psycholinguistics*, 3(37), 577–600. doi: 10.1017/S0142716415000120
- Griffiths, C., & Görsev, I. (2016). Styles and Style-Stretching : How are They Related to Successful Learning? *Journal of Psycholinguistic Research*, 3(45), 599–613. doi: 10.1007/s10936-015-9366-2.
- Kozhevnikov, M. (2007). Cognitive Styles in the Context of Modern Psychology : Toward an Intergated Framework of Cognitive Style. *Psychological Bulletin*, 3(133), 464–481. doi: 10.1037/0033-2909.133.3.464
- Our Past, Future and Vision for America (2007). February 10. Retrieved from <http://obamaspeeches.com/099-Announcement-For-President-Springfield-Illinois-Obama-Speech.html>
- President Bush Addresses the United Nations General Assembly (2008). January 1. Retrieved from <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2008/09/20080923-5.html>
- President Bush Participates in Joint Press Availability with Prime Minister Gordon Brown of the United Kingdom (2007). July 30. Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/p/eur/rls/rm/89788.htm>
- Remarks by the President and the Vice-President to the National Governors Association (2011). February 28. Retrieved from <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2011/02/28/remarks-president-and-vice-president-national-governors-association>
- Remarks by the President Obama and Former President Clinton on We Can't Wait: Better Buildings Initiative (2011). December 2. Retrieved from <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2011/12/02/remarks-president-obama-and-former-president-clinton-we-cant-wait-better>
- State of the Union Address (2007). January 23. Retrieved from <http://millercenter.org/president/speeches/detail/4455>
- Tenenbaum, G., & Filho, E. (2014). Cognitive Styles. *Encyclopedia of Sport and Exercise Psychology*, 141–143. doi: 10.4135/9781483332222.n20

References

- Bezrebra, N.Iu. (2007). Lihvoctylistychnyi ta semantyko-kohnityvnyi aspekty poetyky E. Dikinson [Linguistic-stylistic and semantic-cognitive aspects of E. Dickinson poetics]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
- Bendler, R., & Grinder, D. (1995). *Ispolzuite svoi mozg dlia izmeneniia [Use your brain for change]*. Moscow [in Russian].
- Broslavska, L.Ia., & Shevchenko, I.S. (2012). Idiostyl' I kontseptualna idiosfera avtora u khudozhniomu dyskursi [Idio-style and conceptual idio-sphere of the author in artistic discourse]. *Visnyk KhNU im. V.N. Karazina. – Journal of Kharkiv National University named after V.N. Karazin, 1003*, 22–27 [in Ukrainian].
- Girutskii, A.A., & Girutskii, I.A. (2010). *Neyrolingvistika [Neuro-linguistics]*. Minsk : «TetraSystems» [in Russian].
- Kovalevska, T.Iu. (2001). *Komunikatyvni aspekty neyrolinhvistychnoho prohramuvannya [Communicative aspects of neurolinguistic programming]*. Odesa : Astroprynt [in Ukrainian].
- Ozhevan, N. (2012). *Iazyk polityki i iazykovaya politika: posttotalitarnyye problem preodolyevaniia etnotsentrizma [The language of politics and language policy: post-totalitarian problems of etno-language centrism overcoming]*. Retrieved from <http://www.niurr.gov.ua> [in Russian].
- Romanovska, L.I. (2005). Kohnityvnyi styl' osobystosti iak chynnyk protsesu rozuminnia tekstu [Personal cognitive style as a factor of the text understanding process]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
- Sokolova, Ie.T. (1987). *Proektivnyie metody issledovaniia lichnosti [Projective methods of personality research]*. Moscow : Izdatelstvo MGU [in Russian].
- Sukhikh, S.A., & Zelenskaya, V.V. (1998). *Pragmalingvisticheskoye modelirovaniie kommunikativnogo protsessa [Pragmalinguistic modeling of communication process]*. Krasnodar : Izdatelstvo Kubanskogo Universiteta [in Russian].
- A World That Stands as One (2008). July 24. Retrieved from <https://my.barackobama.com/page/content/berlinvideo>
- Cohen, R. (1969). Conceptual Styles, Culture Conflict, and Nonverbal Tests of Intelligence. *American Anthropologist, 5(71)*, 828–856. Retrieved from <http://onlinelibrary.wiley.com>. doi: 10.1525/aa.1969.71.5.02a00040/pdf
- Granena, G. (2016). Cognitive Aptitudes for Implicit and Explicit Learning and Information-Processing Styles : An Individual Differences Study. *Applied Psycholinguistics, 3(37)*, 577–600. doi: 10.1017/S0142716415000120
- Griffiths, C., & Görsev, I. (2016). Styles and Style-Stretching : How are They Related to Successful Learning? *Journal of Psycholinguistic Research, 3(45)*, 599–613. doi: 10.1007/s10936-015-9366-2.
- Kozhevnikov, M. (2007). Cognitive Styles in the Context of Modern Psychology : Toward an Intergated Framework of Cognitive Style. *Psychological Bulletin, 3(133)*, 464–481. doi: 10.1037/0033-2909.133.3.464
- Our Past, Future and Vision for America (2007). February 10. Retrieved from <http://obamaspeeches.com/099-Announcement-For-President-Springfield-Illinois-Obama-Speech.html>
- President Bush Addresses the United Nations General Assembly (2008). January 1. Retrieved from <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2008/09/20080923-5.html>
- President Bush Participates in Joint Press Availability with Prime Minister Gordon Brown of the United Kingdom (2007). July 30. Retrieved from <https://2001-2009.state.gov/p/eur/rls/rm/89788.htm>
- Remarks by the President and the Vice-President to the National Governors Association (2011). February 28. Retrieved from <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2011/02/28/remarks-president-and-vice-president-national-governors-association>
- Remarks by the President Obama and Former President Clinton on We Can't Wait: Better Buildings Initiative (2011). December 2. Retrieved from <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2011/12/02/remarks-president-and-clinton-on-we-cant-wait-better-buildings-initiative>

- press-office/2011/12/02/ remarks-president-obama-and-former-president-clinton-we-cant-wait-better
State of the Union Address (2007). January 23. Retrieved from <http://millercenter.org/president/speeches/detail/4455>
Tenenbaum, G., & Filho, E. (2014). Cognitive Styles. *Encyclopedia of Sport and Exercise Psychology*, 141–143. doi: 10.4135/9781483332222.n20

АНОТАЦІЯ

У статті визначено поняття концептуального стилю як об'єкта лінгвістичного аналізу; описано два провідні концептуальні стилі – аналітичний концептуальний стиль та реляційний концептуальний стиль. Кожен стиль характеризується певним набором параметрів. Аналітичний концептуальний стиль переважно асоціюється із сім'ями з формальною організацією побуту, реляційний концептуальний стиль, натомість, притаманний особам, що походять із сімей з неформальною організацією побуту. Доведено, що концептуальним стилем Дж. Буша мол. є аналітичний, а концептуальний стиль Б. Обама – реляційний. Виокремлено основні тактики реалізації стратегії здійснення сугестивного впливу, а саме: тактика вилучення інформації та інформаційної генералізації. Проаналізовано основні мовні засоби, що застосовуються для реалізації тактики вилучення інформації, які ми називаємо сугестогенами, зокрема: номіналізаційні елементи, неспецифічні іменники, неспецифічні займенники, пасивні конструкції, а також компаративні / суперлативні конструкції. Розглянуто основні мовні засоби, що застосовуються для реалізації тактики інформаційної генералізації, які ми називаємо сугестогенами, а саме: універсальні квантифікатори, модальні оператори можливості / необхідності, інтенсифікатори. Було доведено, що типові сугестогени, якими послуговуються американські Президенти у їхньому мовленні, слугують маркерами їх концептуальних стилів. У політичному дискурсі Дж. Буша мол. переважають такі сугестогени як неспецифічні іменники, неспецифічні займенники, модальні оператори можливості / необхідності, оскільки особи з аналітичним стилем схильні до надмірного використання абстрактних лексем та у їхньому мовленні дієслова є частотнішими. У політичному дискурсі Б. Обама переважають такі сугестогени як інтенсифікатори та компаративні / суперлативні конструкції, оскільки у мовленні осіб із реляційним стилем емоційна інформація превалює над когнітивною, а прикметники є частотнішими, ніж у мовленні осіб із аналітичним концептуальним стилем.

Ключові слова: концептуальний стиль, аналітичний стиль, реляційний стиль, вилучення інформації, інформаційна генералізація, сугестоген.

Калищук Діана. *Психолінгвістические средства реализации суггестивных стратегий как маркеры концептуальных стилей президентов США Дж. Буша мл. и Б. Обамы*

АННОТАЦИЯ

В статье определено понятие концептуального стиля как объекта лингвистического анализа; описаны два главных концептуальных стиля –

аналитический концептуальный стиль и реляционный концептуальный стиль. Каждый из стилей характеризуется некоторым набором параметров. Аналитический концептуальный стиль, в основном, ассоциируется с семьями с формальной организацией быта, в то время как реляционный концептуальный стиль характерен для личностей из семей с неформальной организацией быта. Доказано, что концептуальным стилем Дж. Буша мл. есть аналитический, а концептуальный стиль Б. Обамы – реляционный. Выделены главные тактики реализации стратегии осуществления суггестивного влияния, а именно: тактика пропуска информации и информационная генерализация. Проанализированы главные языковые средства, которые используются для реализации тактики пропуска информации, которые мы называем суггестогенами, такие как номинализационные элементы, неспецифические существительные, неспецифические местоимения, пассивные конструкции, а также компаративные / суперлативные конструкции. Рассмотрены главные языковые средства, которые используются для реализации тактики информационной генерализации, которые мы называем суггестогенами: универсальные квантификаторы, модальные операторы возможности / необходимости, интенсификаторы. Было доказано, что типичные суггестогены, которые американские Президенты используют в своей речи, служат маркерами их концептуальных стилей. В политическом дискурсе Дж. Буша мл. преобладают такие суггестогены как неспецифические существительные, неспецифические местоимения, модальные операторы возможности / необходимости, поскольку личности с аналитическим стилем склонны к чрезмерному употреблению абстрактных лексических единиц и в их речи глаголы более частотны. В политическом дискурсе Б. Обамы преобладают такие суггестогены как интенсификаторы и компаративные / суперлативные конструкции, поскольку в речи личностей с реляционным стилем эмоциональная информация превалирует над когнитивной, а имена прилагательные более частотны, чем в речи личностей с аналитическим концептуальным стилем.

Ключевые слова: концептуальный стиль, аналитический стиль, реляционный стиль, пропуск информации, информационная генерализация, суггестоген.

